

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Asia: Työpaikan kosteusvauriosta johtuva työpaikan vaihdoksen tuki

Tehy ry ehdottaa, että sosiaali- ja terveysvaliokunta lisää valiokuntakäsittelyssään työtapaturma- ja ammattitautilakia koskevaan mietintöön säännökset työpaikan kosteusvauriosta johtuvan työpaikan vaihdoksen tuesta (ns. homelaki). Tehy ry:n näkemyksen mukaan ns. homelakia koskevat säännökset tulisi viimeistellä sosiaali- ja terveysministeriössä ja tuoda eduskunnan hyväksyttäväksi samanaikaisesti työtapaturma- ja ammattitautilain kanssa. Tehy ry ihmettelee työtapaturma- ja ammattitautilainsäädännön uudistamista valmistelemassa olleen työryhmän työnantajanpuolen edustajien kielteistä kantaa ns. homelain hyväksymiseksi määräaikaisena kokeilulakina, kun samanaikaisesti pohditaan keinoja työkykyisyyden tukemiseksi ja työurien jatkamiseksi.

Sisäilmaongelmat ovat yleisin työsuojeluun liittyvä syy, jonka vuoksi Tehy ry:n jäsenet ottavat yhteyttä ammattijärjestöön. Kosteusvauriomikrobialtistukseen liittyvät terveydelliset ongelmat ovat sosiaali- ja terveydenhuollon työpaikoilla yleisiä, mutta tiedot niiden täsmällisistä aiheuttajista ovat edelleen puutteellisia. Osassa tapauksista taudin aiheuttajat eivät ole yksiselitteisesti mitattavissa ja todennettavissa. Kysymys on erityisesti lääketieteellisen tiedon puutteesta ja siihen liittyvästä menetelmien kehittymättömyydestä. Toisaalta joidenkin näkemysten mukaan syy-yhteys kosteusvauriomikrobien ja oireilun välillä olisi riittävästi todennettavissa. Tiedetään, että kosteusvaurioista johtuen työssä oireilevien joukko on tilastoja huomattavasti suurempi, koska kaikkia ammattitaudista tai työstä johtuvasta muusta työperäisen sairauden epäilystä ei ilmoiteta tai tilastoida, koska sairauksia ei aina osata yhdistää työoloihin.

Diagnostiikan lisäksi kosteusvauriomikrobisairauksiin liittyy ongelmia myös korvattavissa tapauksissa. Työpaikalla oireileva, mutta sen ulkopuolella oireeton henkilö katsotaan työkykyiseksi sekä tapaturmavakuutuksen että sairausvakuutuksen työkyvyttömyyskavauksien näkökulmasta. Tämän seurauksena henkilö voi jäädä kokonaan ilman ansionmenetykskorvauksia taudin akuuttivaiheen jälkeen.

Tehy ry:n näkemyksen mukaan osana tapaturma- ja ammattitautilain kokonaisuudistusta tulisi säätää laki työpaikan kosteusvauriosta johtuvan työpaikan vaihdoksen tuesta tai päättää muun vastaavan lain valmistelusta, jolla työntekijän työpaikanvaihdokseen liittyvä muutosturva turvataan. Sisäilmaongelmista ja erityisesti kosteusvauriomikrobien aiheuttamista oireista kärsivien työntekijöiden työkykyisyyden tukeminen on, yksilölle aiheutuvien inhimillisten vaikutusten lisäksi, myös kansantaloudellisesti merkityksellistä.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoalalla menetetään osaavaa ja ennestäänkin niukkaa henkilöstöä, koska epäterveellisissä rakennuksissa työskentelevistä ammattilaisista merkittävä osa on kykenemättömiä suorittamaan entisiä työtehtäviään sellaisissa työtiloissa, joissa esiintyy kosteusvauriomikrobialtistusta.

Kosteusvaurioista aiheutuvat terveydelliset vaikutukset on huomioitava ja etsittävä aktiivisesti keinoja niiden ratkaisemiseksi, osana työperäisten sairauksien ennaltaehkäisemistä, työntekijöiden työkykyisyyden tukemista ja työurien jatkamista.

Helsingissä 12.2.2015,

Rauno Vesivalo

Rauno Vesivalo
Puheenjohtaja
Tehy ry

Kirsi Sillanpää

Kirsi Sillanpää
Johtaja
Tehy ry

Lisätietoja:
Anna Kukka
Työympäristöasiantuntija
Tehy ry
gsm 040 1677201
anna.kukka@tehy.fi